Wychodzi raz w tygodniu. *Porto opłacone ryczałtem.*

ROK XVII. **Kraków, dnia 3 listopada 1934.** **Nr. 37.**

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ

Podatki i opłaty.

ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE DO USTAWY O PODATKU DOCHODOWYM.

W „Dzienniku Ustaw R. P.“ Nr. 85, poz. 769 zostało ogłoszone rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 14/IX. 1934 r. w sprawie wykonania ustawy o państwowym podatku dochodowym.

Aczkolwiek materjalne przepisy ustawy w brzmieniu obwieszczenia Ministra Skarbu z dn. 9. VIII. 1934 r. („Dz. Ust. R. P.“ Nr. 76, poz. 715) nie uległy zmianie, to jednak nowe rozporządzenie wykonawcze różni się znacznie od starego z 1921 r — tak co do swej konstrukcji, jak również co do interpretacji poszczególnych przepisów ustawy.

Przedewszystkiem nowe rozporządzenie jest ujęte ściśle według kolejności artykułów ustawy, unika niepotrzebnego powtarzania przepisów ustawowych, ograniczając się jedynie do interpretacji i rozwinięcia obowiązujących norm prawnych.

Również znalazła swój wyraz w nowem rozporządzeniu praktyka władz skarbowych, ustalona w ciągu 13-letniego okresu stosowania postanowień ustawy, oraz orzecznictwo Najwyższego Trybunału Administracyjnego. Ważniejsze zmiany i uzupełnienia są następujące:

Rozporządzenie wprowadza zasadę, że dochód osiągnięty w ciągu niepełnego roku, nieprzekraczający zł. 1500, jest wolny od opodatkowania, wówczas gdy zgodnie z przepisami starego rozporządzenia tego rodzaju dochód podlegał odpodatkowaniu według tej stawki skali podatkowej, jaka odpowiadała temu dochodowi, doprowadzonemu do stosunku rocznego, co było w rażącej sprzeczności z postanowieniami art. 13

(Ciąg dalszy na str. 11-tej)

PUBLICZNA LICYTACJA

na której zostaną sprzedane najwięcej dającemu **kosztowności**, zastawione w r. 1930 dolarowe Nr. 17102, w r. 1931 Nr. 23933, w r. 1932 Nr. 30843, 31296, 35351, 35387, w r. 1933 Nr. 36619, 37993, 37995, 38000 38034, i od 1 sierpnia 1933 do 30 kwietnia 1934, tj. od Nr. 38254 do Nr. 39759, zaś złotowe zastawione w r. 1933 Nr. 1145, 1217, 1690 i od 1 września 1933 r. do 31 marca 1934 r. tj od Nr 2374 do 5462, dotąd niewykupione. Również ulegną sprzedaży zastawy z tego samego czasu pochodzące dotąd częściowo tylko opłacone a nie sprolongowane formalnie.

Uzyskana z licytacji zastawu nadwyżka jaka powstanie po zaspokojeniu należności Banku, będzie w myśl ustawy w ciągu dwóch tygodni od dnia licytacji, złożona do depozytu sądowego.

Wzywa się zatem interesowanych do wykupna lub sprolongowania wymienionych zastawów przed terminem licytacji tj. najpóźniej do dnia 10 listopada 1934 r.

W dniu licytacji bezwarunkowo żadnych opłat przyjmować się nie będzie.

Kraków, dnia 10 października 1934 r.

AKCYJNY BANK HIPOTECZNY FILJA W KRAKOWIE.

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ.

Rok XVII. Kraków, dnia 3 listopada 1934 Nr. 37.

Cena abonamentu:

Abonament kwartalny	4 zł
„ półroczny	8 zł
„ roczny	16 zł

Prenumeratę i ogłoszenia przyjmują wszystkie biura dzienników i ogłoszeń

Godziny urzędowe Redakcji od 6 do 7 wiecz. Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Redakcja i administr. Kraków, Grodzka 43. Telefon Nr. 132-67

Konto P. K. O. Nr. 400.342.

Ogłoszenia:

Wiersz milim. 1 szp. na okładce	40 groszy
Wiersz milim. 1 szp. na I str. okładki	60 groszy
Wiersz milim. 1 szp. w tekście	60 groszy

Cała strona okładki Zł 200 Pół strony okładki Zł 100 Ćwierć strony Zł 50 Ósma strony Zł 25

Cała strona w tekście Zł 450, Pół strony Zł 230 Ćwierć strony Zł 120 Jedna ósma strony Zł 60

Echa tygodnia.

Upływa okrągło półtora roku od czasu, gdy w Stanach Zjednoczonych rozpoczął się zakrojony na olbrzymią skalę proces przebudowy struktury całego amerykańskiego gospodarstwa społecznego. Eksperymenty Roosevelta sprawiły, że w ciągu krótkiego czasu potrafił on skupić na sobie uwagę całego świata i, podobnie jak Hitler, stał się przedmiotem zainteresowania opinji światowej w dziedzinie politycznej, tak Roosevelt stał się przedmiotem zainteresowania w dziedzinie stosunków gospodarczych. Oczy całego świata były zwrócone na Stany Zjednoczone. Stamtąd miało przyjść zbawienie dla świata w postaci nowych haseł ekonomicznych.

Życie udowodniło jednak jeszcze raz, że ze stolca

prezydenta widzi się świat zupełnie innym, aniżeli z pulpitu krytyka Roosevelta, który początkowo wydawał się być największym rewolucjonistą ekonomicznym, a ostatnio załamuje się w sposób zupełnie widoczny. Miodowe miesiące upajania się własnemi hasłami skończyły się. Zastrzyki dewaluacyjne dolara, które miały pobudzić uśpiony mechanizm cen, przestały działać. Organizm gospodarczy Stanów został znieczulony zbyt częstemi zastrzykami. Mechanizm automatyzmu ceny został pogruchotany przez Roosevelta.

Dolar wykazuje faktyczną stabilizację już od blisko roku. Ceny amerykańskie nie podnoszą się, ale spadają. Bezrobocie wzrasta, bo działalność inwestycyjna rządu waszyngtońskiego skórczyła się. Akcje i papiery wartościowe spadają. Banki nie chcą pożyczać pieniędzy, bo nie mają zaufania do polityki finansowo-walutowej rządu, deficyt rośnie, podobnie jak i zadłużenie wewnętrzne Stanów, a wreszcie ludność amerykańska, która rozniosła sławę Roosevelta na skrzydłach swego entuzjazmu, zaczyna się odwracać od swego bożyszcza. Przemówienia Roosevelta stanowiły zawsze pierwszorzędne sensacje dla całego świata. Dziś walor tych przemówień wyblakł. Ankiety, przeprowadzane przez poszczególne pisma i instytucje amerykańskie wykazują ustawiczny spadek zaufania do Roosevelta. W Stanach wyraża się dziś bardzo poważne wątpliwości, czy Roosevelt będzie mógł być wybrany powtórnie prezydentem Stanów przy wyborach, które odbędą się za dwa lata.

Depopularyzacja Roosevelta ma swoje przyczyny przedewszystkiem w jego wadliwej polityce gospodarczo-społecznej. Roosevelt roztoczył przed oczyma, żądnej wrażeń i ustawicznych zmian, publiczności amerykańskiej miraż nowego, lepszego świata, w którym nie będzie nędzy i wyzysku i w którym nie będzie ani komunistycznych, ani kapitalistycznych, ani też faszystowskich form społecznych. Programu własnego Roosevelt nie miał. Wiedział, że jest źle, gdy jest kryzys. Chciał ten kryzys zwalczyć, ale z drugiej strony wiedział także, że wszystkie środki, które były dotychczas stosowane przez wszystkie państwa świata łącznie z Hooverem, pogłębiały jedynie kryzys. Roosevelt jest eklektykiem. Z każdego programu wziął coś, co w danej chwili mu odpowiadało, tworząc przez to kompleks najdziwaczniejszych sprzeczności. Okres rządów Roosevelta, to pasmo nawzajem krzyżujących się postanowień i kroków.

Niema dziedziny gospodarstwa społecznego, w której Roosevelt nie chciałby przeprowadzić jakichś rewolucyjnych zmian i niema programu, z któregoby się Roosevelt nie wycofał. Każdy program został zaczęty i każdy program pozostaje teraz niedokończony.

Niepewność walutowa, wynikająca z ustawy tak zwanej Thomas Amendment ustąpiła na skutek wprowadzenia „Gold Reserve Act“ z roku 1934. Hamulce działalności emisyjnej zostały z początkiem czerwca bież. roku w lwiej części usunięte. Zawarte w „Nazional Industrial Recovery Act“ pełnomocnictwo Roosevelta do wprowadzenia systemu licencyjnego dla wszystkich przemysłowców, które uważane było swego czasu za akt największej rewolucji społeczno-gospodarczej w kierunku socjalizacji produkcji znikło cichaczem pod stołem w dniu 15. czerwca br. Złagodzono wreszcie niebezpieczne wpływy ustawowego ubezpieczenia depozytów bankowych, zaniechano wprowadzenia przymusowej kontroli działalności giełd efektów (Fletscher Rayburn Bill) i zaprowadzono taki system kontroli, który całkowicie zadowala sfery giełdowe. Wiele projektów, których nie można było z miejsca odrzucić, odroczono. Wśród tych znajdują się takie, które w publiczności amerykańskiej wywołały swego czasu niebywały entuzjazm, zaś w kołach trzeźwych ludzi poważne obawy. Z projektów tych przytoczymy kilka. A więc nie wprowadzono w życie Bill Frazier Lemke, który postanawiał przyjmowanie hipotek farmerskich przez państwo w łącznej kwocie 3 miljardów dolarów, nie wprowadzono w życie projektu o przymusowem wprowadzeniu 30-godzinnego tygodnia pracy, nie wprowadzono w życie projektu o przymusowem ubezpieczeniu na wypadek braku pracy, nie urzeczywistnio-

no projektu wypłaty przez rząd kwoty 1.8 miljarda dolarów z tytułu zamrożonych depozytów w zamkniętych bankach amerykańskich i wreszcie nie wprowadzono w życie t. zw. Bonus Bill, przyjętego już nawet przez Kongres o wypłacie zasiłków w kwocie 2.4 miljarda dolarów na rzecz weteranów. Z dalszej serji niezrealizowanych projektów rządowych wymienimy tylko projekt kontroli nad kopalnictwem nafty, projekt uporządkowania sposobów reklamowania, a wreszcie nie urzeczywistniono szeregu rządowych projektów, posiadających pierwszorzędne znaczenie społeczne.

Ale nietylko w dyskretnem wycofywaniu się z działalności ustawodawczej, która mogłaby wywołać zasadnicze zmiany w amerykańskiej strukturze gospodarczej objawia się chwiejna polityka Roosevelta. Także w dziedzinie przyjętych już ustaw obserwujemy ustawiczne wypadki załamywania się polityki Roosevelta. Widzimy to w dziedzinie przemysłowej, socjalnej i walutowej. Początkowo wyrażała polityka przemysłowa Roosevelta trzy zasadnicze cele. Ograniczenie czasu pracy, wzrost płac robotniczych i ograniczenie konkurencji przemysłowców. Na wszystkie te 3 cele zgodzili się przemysłowcy, ale tylko po to, aby wybrać

z nich tylko takie, które odpowiadają ich interesom. Przedewszystkiem więc zabrano się skwapliwie do organizowania karteli. Doprowadziło to do nieuzasadnionej zwyżki cen przemysłowych i do faktycznej dyktatury szeregu skartelizowanych gałęzi przemysłu w amerykańskiem życiu gospodarczem. Na dotkliwe skutki tych objawów zwracała uwagę powołana swego czasu specjalna komisja, pod przewodnictwem slynnego prawnika amerykańskiego Darrowa, który ostro skrytykował całą działalność gospodarczą Roosevelta i domagał się nawet likwidacji NIRY (głównego instrumentu organizacyjnego polityki gospodarczej Roosevelta). Natomiast w innych dziedzinach okazali się przemysłowcy nieustępliwymi. Czas pracy uległ wprawdzie zmniejszeniu, ale nie w rozmiarach, odpowiadających intencjom Roosevelta. Zarobki poszły wprawdzie w górę, ale ceny przemysłowe i rolnicze zwyżkowały jeszcze bardziej, skutkiem czego realna siła nabywcza pracowników spadła w porównaniu z poprzednim okresem. A wreszcie ustąpił Roosevelt całkowicie w kwestji należenia całego przemysłu do NIRY. Początkowo istniał tylko moralny przymus należenia do NIRY. Tylko ci, którzy należeli do tej instytucji mieli prawo noszenia odznaki „Blue Eagle“ (Błękitnego Orła) i tylko ci otrzymywali dostawy i zamówienia rządowe przy inwestycjach publicznych. Ale już w czerwcu b. r. odstąpiono całkowicie od tej zasady, postanawiając, że do noszenia odznaki „Błękitnego Orła“ mają prawo także i ci przemysłowcy, którzy nie należą do NIRY, ale uznają jej zasady. W ten sposób umożliwiono noszenie tej odznaki także Fordowi, który wogóle nie uznawał zasad i organizacji NIRY i dlatego nie mógł otrzymywać zamówień rządowych. Była to więc całkowita kapitulacja rządu przed przemysłowcami. Ostatnio kapitulację tę potwierdziło znane przemówienie Donalda Richberga, który dał do zrozumienia, że system ograniczania konkurencji w dziedzinie cen i płac będzie przystosowany do warunków życiowych.

Ale nietylko w dziedzinie polityki przemysłowej cofnął się Roosevelt na całej linji. Także i w dziedzinie finansowej widać oznaki odwrotu. Początkowo zapowiedział Roosevelt, że będzie wydatkował ze środków budżetowych 1 miljard dolarów rocznie na cele inwestycyjne tak, że za rok 1933/34 powstanie deficyt w kwocie 7 miljardów dolarów. W pierwszych miesiącach pożyczał Roosevelt na lewo i na prawo. Po pewnym czasie ta działalność pożyczkowa ustała, zaś wydatki inwestycyjne zmalały. Deficyt budżetowy za rok 1933/34 spadł oczywiście do blisko połowy zapowiedzianej kwoty. Rząd potrzebuje pieniędzy na inwestycje, inwestycyj zaś potrzebuje na podtrzymanie stanu zatrudnienia. Tymczasem publiczność nie chce rządowi pożyczać, (czego dowodem są fiaska operacyj konwersyjnych), a i banki prywatne nie kwapią się do finansowania eksperymenów Roosevelta. Wielokrotne groźby Roosevelta, skierowane do banków i wzywające je do udzielania kredytów, spełzły na niczem. Banki prywatne, rozporządzające możliwościami kredy-

W niedzielę, dnia 4-go listopada br. o godzinie 6-tej wieczorem, odbędzie się w lokalu Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców, ulica Grodzka 43

ZEBRANIE KUPCÓW

na którem delegat Dyr. Poczt i Telegr. w Krakowie p. kontrolor Sass wygłosi referat p. t.

Sposoby posiłkowania się najtańszą taryfą pocztową.

Opłaty pocztowe stanowią w każdem przedsiębiorstwie handlowem nader poważną pozycję. W istotnym więc interesie każdego kupca leży, aby znał dokładnie wszelkie możliwości taryfowe, dzięki której to okoliczności — może w ciągu roku poważną sumę oszczędzić. Referent będzie udzielał szczegółowych wyjaśnień i pouczeń w tym kierunku.

O liczny udział Członków uprasza

Wydział Krak. Stowarzyszenia Kupców.

towemi na kwotę przeszło 15 miljardów dolarów, czekają z założonemi rękami. Dopiero przed kilkoma dniami w przemówieniu swem wygłoszonem na zebraniu stowarzyszeniu bankierów amerykańskich ponowił Roosevelt swe groźby. Banki prywatne oświadczają, że dopóki Roosevelt nie ustabilizuje ostatecznie dolara i nie zaprzestanie eksperymentów, dopóty nie będą udzielać kredytów. Zdaje się nie ulegać wątpliwości, że także w walce z bankierami wyjdzie Roosevelt pokonany.

Wreszcie w dziedzinie polityki socjalnej widzi Roosevelt klęskę swej orjentacji. Roosevelt chciał przyznać pracownikom prawo zrzeszania się, podobnie jak i przemysłowcom. Prawo to zostało ujęte w postanowienie 7 (a) kodeksu NIRY. Pracownicy chcieli jednolitych związków zawodowych, z któremi pracodawcy musieliby pertraktować w sprawach prac zarobkowych i czasu pracy, zaś pracodawcy nie chcieli uznać tych związków zawodowych, uznając natomiast lokalne organizacje pracowników fabrycznych, pozostające naturalnie całkowicie pod wpływem pracodawców. Innemi słowy, pracownicy domagali sę szerokiego ruchu zawodowego, któryby mógł regulować poziom płac w całych gałęziach przemysłu, natomiast pracodawcy nie chcieli słyszeć o jednolitym ruchu zawodowym. Wiemy, że konflikt ten jest zarzewiem ustawicznej fali strajkowej, wybuchającej w bardzo krótkich odstępach czasu. Roosevelt pomagał początkowo strajkującym i wspierał ich moralnie i materjalnie. Ale podczas strajku w San Francisco, a szczególnie podczas ostatniego wielkiego strajku włókienniczego, który toczył się właśnie pod hasłem przymusowego uznania przez przemysłowców pracowniczych związków zawodowych, Roosevelt nie okazywał już tej pomocy strajkującym, a nawet wzywał ich do zakończenia strajku, zrażając sobie wielkie masy pracownicze, które dotychczas stały zawsze za Rooseveltem. Zresztą całe ustawodawstwo kodeksowe jest tak skonstruowane, że daje pracownikom mnóstwo powodów do strajków, a strajki, jak wiadomo, skierowane są nietylko przeciwko przemysłowcom, ale w regule zawsze niemal przeciwko rządowi.

Poza dziedziną polityki agrarnej, w której Roosevelt przeprowadził większość swych planów we wszystkich innych dziedzinach Roosevelt poniósł kompletną klęskę. Przemysłowcy odwrócili się od Roosevelta już w pierwszych dniach jego rządów. Roosevelt nie jest bowiem ich prezydentem. Interesy przemysłu zastępował dotychczas doskonale Hoover i jego powrotu domaga się wielki przemysł. Banki występują przeciw Rooseveltowi za jego płynną politykę walutową i za politykę inflacji kredytowej, która już dwa razy zrujnowała bankowość amerykańską. A wreszcie ostatnia fala strajków amerykańskich pozbawiła Roosevelta poparcia częściowego także i ze strony pracowników. Poparcie farmerów skończy się z chwilą, gdy wyczerpią się środki na sztuczne podwyższanie cen rolniczych.

Reszta społeczeństwa amerykańskiego ocenia Roosevelta według warunków konjunkturalnych. Pod wrażeniem zeszłorocznej zwyżki konjunkturalnej, nakręconej środkami inflacji kredytowej, Roosevelt uznany został za najlepszego z dotychczasowych prezydentów. Pod wrażeniem opadającej obecnie fali konjunkturalnej publiczność odwraca się teraz od Roosevelta, swego niedawnego bożyszcza.

S.

Przepisy wykonawcze do prawa celnego.

W Dzienniku Ustaw R. P. Nr. 90, poz. 820, ogłoszone zostało rozporządzenie ministra Skarbu z dn. 9 października r. b., zawierające przepisy wykonawcze do prawa celnego. Rozporządzenie to wydane zostało w porozumieniu z innymi ministrami w zakresie ich właściwości.

W części pierwszej rozporządzenie zajmuje się ustrojem celnym. Granica polskiego obszaru celnego obejmuje terytorjum Polski wraz z terytorjum W. M. Gdańska. Zatoka Pucka, zamknięta linją, łączącą cypel helski z cyplem radłowskim, stanowi wody wewnętrzne; linja ta jest granicą celną. Szczegółowe przepisy dla wolnych obszarów celnych będą ogłoszone oddzielnie.

W obszernym par. 5 rozporządzenie omawia organizację i zakres działania urzędów celnych.

Część druga — „cła — towary“ — omawia przedewszystkiem w par. 7 zagadnienie pobierania ceł. Cło pobiera się w biletach Banku Polskiego i polskich monetach zdawkowych. W kasach urzędów celnych na obszarze W. M. Gdańska cło może być uiszczane także w walucie gdańskiej. Przy wpłacaniu cła urzędy celne mogą przyjmować również obce monety złote, wymienione w załączniku do rozporządzenia, według stosunku zawartości złota w tych monetach do zawartości złota w jednosce monetarnej Polski. Par. 8 traktuje o celnych opłatach manipulacyjnych. Wysokość tych opłat ustala się zasadniczo na 10 proc. od sumy cła, pobieranego od podlegających cłu towarów, przywożonych wszelkiemi drogami. Towary, wolne na podstawie taryfy celnej od cła przywozowego, opłacają wyszczególnione w rozporządzeniu stawki specyficzne w granicach od 2 do 60 gr. od 100 kg. wagi surowej. Towary, podlegające cłu przywozowemu, a zwalniane od cła na podstawie art. 23 prawa celnego, oraz na podstawie delegacji, zawartych w taryfie celnej, opłacają 30 gr. od 100 kg. wagi surowej. Towary, podlegające cłu wywozowemu, opłacają 10 proc. od sumy cła. W dalszym ciągu rozporządzenie ustala wysokość opłat manipulacyjnych przy odprawie warunkowej. Par. 9 zawiera wyszczególnienie zwolnień od opłat manipulacyjnych.

Pochodzenie towarów omawia par. 12. Płody oraz wyroby, wyprodukowane w jednym kraju, a poddane w innym kraju obróbce lub przeróbce, uważa się jako pochodzące z kraju, w którym dokonano obróbki lub przeróbki, jeżeli conajmniej 50 proc. ogólnej wartości towaru po dokonaniu obróbki przypada na koszta robocizny i materjałów, pochodzących z kraju, w którym dokonano obróbki.

Część trzecia rozporządzenia poświęcona jest zwolnieniu od cła i ulgom celnym. Omawia ona technikę zwolnienia od należności celnych i przyznawania ulg celnych.

Część czwarta — ruch osobowy i towarowy przez granicę celną — omawia na wstępie zagadnienia, dotyczące miejsca przekraczania granicy celnej i przewozu przez nią towarów, czas przekraczania granicy celnej i przewozu towarów, rewizję osobistą (należy zwrócić uwagę na przepisy, postanawiające, że przed dokonaniem rewizji osobistej należy wezwać podejrzaną osobę, aby dobrowolnie okazała ukryte towary, oraz że rewizja osobista powinna być dokonana bez czynienia zbytnich przykrości osobom rewidowanym i bez obrażania ich godności osobistej), odprawę towarów w ruchu osobowym, ograniczenia obrotu towarowego z zagranicą, dostawienie towarów do urzędu celnego, tymczasowe przechowywanie towarów w urzędach celnych i t. d. Par. par. 23 — 27 obszernie omawiają ograniczenia obrotu towarowego z zagranicą z wyszczególnieniem ogólnych zakazów przywozu oraz ograniczeń przywozu ze względu na: monopole państwowe, bezpieczeństwo publiczne, zdrowie publiczne, ochronę zwierząt, ochronę roślin oraz z innych względów publicznych.

Część piąta poświęcona jest postępowaniu celnemu. Rozdział I omawia deklarację celną, technikę zgłoszenia od odprawy celnej, zagadnienie agentów cel-

nych, rewizję towarów, osobne opłaty za niektóre czynności, wykonywane przez funkcjonarjuszów celnych i t. d. Rozdział II omawia przepisy dla poszczególnych rodzajów przepisów omawia obrót uszlachetniający oraz składy celne. Rozdział III zawiera osobne przepisy dla poszczególnych rodzajów towarów przez granicę celną, a więc dla przewozu drogami kołowemi, kolejami żelaznemi, pocztą, granicznemi śródlądowemi drogami wodnemi drogą morską, oraz drogami powietrznemi. Zarówno przewozowi drogą morską jak i drogami powietrznemi poświęcona jest duża ilość przepisów. Rozdział IV zawiera osobne przepisy dla pasa granicznego, omawiające m. in. mały ruch graniczny.

Część siódma omawia sprzedaż towarów przez urzędy celne. Część ósma poświęcona jest zażaleniom. Zażalenia na postanowienia lub zarządzenia urzędów celnych w sprawach stosowania taryfy celnej rozstrzyga w drugiej i ostatniej instancji Ministerstwo Skarbu. Zażalenia w sprawach stosowania przepisów celnych przez urzędy celne rozstrzyga w drugiej i ostatniej instancji właściwa terytorjalnie Dyrekcja Celna, z niektóremi wyjątkami, należącemi do kompetencji Ministerstwa Skarbu.

W części dziewiątej zawarte są postanowienia końcowe. Par. 234 postanawia, że firmy ekspedycyjne, które pełnią obecnie czynności agentów celnych, mogą wykonywać te czynności na dotychczasowych podstawach w okresie 6 miesięcy od daty wejścia w życie rozporządzenia. Te firmy, które zamierzają nadal wykonywać czynności agentów celnych, powinny wnieść najpóźniej na dwa miesiące przed upływem powyższego okresu podania do Min. Skarbu o wydanie koncesji, przewidzianej w atr. 38 rozp. Prezydenta Rzplitej z dn. 27 października 1933 r. o prawie celnem. Według par. 235 koncesjonowane przedsiębiorstwa, utrzymujące obecnie składy celne, mogą je prowadzić do czasu upływu ważności koncesji, przy stosowaniu postanowień prawa celnego oraz przepisów, wydanych na podstawie tego prawa. Przedsiębiorstwa, zmierzające prowadzić nadal składy celne, powinny wnieść najpóźniej na jeden miesiąc przed upływem koncesji podania o udzielenie nowych koncesji. Omawiane rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 30 października r. b.

Do rozporządzenia dołączony jest szereg załączników, zawierających liczne wykazy, tabele i wzory.

I. ZAWIADOMIENIE UBEZPIECZALNI O ZASZŁYCH WYPADKACH PRZY ZATRUDNIANIU

Z dniem 1-go stycznia 1934 r. wszyscy pracownicy najemni, łącznie ze służbą domową, objęci są ubezpieczeniem od nieszczęśliwych wypadków i chorób zawodowych.

Art. 198 ustawy o ubezpieczeniu społecznem nakłada na pracodawcę obowiązek zawiadomienia właściwej ubezpieczalni społecznej o każdym wypadku, jaki zdarzył się pracownikowi.

Jeżeli wypadek zdarzył się na miejscu pracy, tj. w fabryce, warsztacie, w gospodarstwie domowem lub podczas czynności nakazanych przez pracodawcę poza obrębem pracy (posyłka itp.) pracodawca obowiązany jest zgłosić o wypadku do ubezpieczalni w ciągu 5 dni od dnia wypadku. Formularzy na zgłoszenia dostarcza ubezpieczalnia.

Gdy wypadek zdarzył się w drodze do pracy, lub z pracy, pracodawca obowiązany jest zawiadomić ubezpieczalnię w ciągu pięciu dni od dnia, w którym doniesiono mu o takim wypadku.

Po otrzymaniu zawiadomienia, ubezpieczalnia powinna zarządzić dochodzenia w celu ustalenia okoliczności wypadku.

Tak pracodawca jak i poszkodowany obowiązani są do udzielenia wszelkich wyjaśnień organom, przeprowadzającym dochodzenia z ramienia ubezpieczalni. Ubezpieczalnia może z urzędu wszcząć dochodzenia, nie czekając na zawiadomienie pracodawcy o wypadku, jeżeli z powodu wypadku wezwana została do udzielenia pomocy lekarskiej poszkodowanemu. W takim razie powinna ona jednak zawiadomić pracodawcę o podjęciu takich dochodzeń. Nie zwalnia to jednak pracodawcy od obowiązku wniesienia w przepisanym termi-

nie zawiadomienia o wypadku.

Choroby zawodowe.

Za chorobę zawodową w rozumieniu ustawy o ubezpieczeniu społecznem uważa się: między innemi: zakażenie węglikiem, jeżeli zatrudniony spotyka się przy pracy z choremi zwierzętami lub zakażonemi przedmiotami.

O wypadku zapadnięcia ubezpieczonego na chorobę zawodową pracodawca nie jest obowiązany zawiadamiać ubezpieczalni. Chorobę zawodową powinien stwierdzić lekarz ubezpieczalni, gdy ubezpieczony udaje się do niego po poradę lekarską i lekarz powinien zawiadomić ubezpieczalnię o tem.

II. BEZPŁATNA PRAKTYKA PRACOWNIKA PO OKRESIE PRÓBNYM.

Po 3 miesięcznym okresie próbnym pracownika umysłowego pracodawca nie zwolnił go, lecz bez bliższego porozumienia, zatrzymał go blisko rok, poczem bez wypowiedzenia i bez ważnej przyczyny zwolnił go z pracy. Czy to zwolnienie było prawnem? Jakie skutki tegoż?

Zwolnienie nie było prawnem — albowiem wykonywanie bezpłatnej praktyki nie może się rozciągać na pracę wykonywaną po okresie próby, więc w samym wypadku przez dopuszczenie do pracy, zawiązał się dorozumiennie stosunek pracy na czas nieokreślony (analogja z art. 26 rozp. o pracy prac. umysł.) a z istoty umowy pracy wynika, że za pracę należy się wynagrodzenie. W danym wypadku pracownik ma prawo do żądania wynagrodzenia z powodu nieprawnego zwolnienia, a to za miesiąc, w którym zwolnienie nastąpiło oraz za następne trzy miesiące (Art. 25, pkt. 4 art. 29 cytow. rozp.).

Taki pogląd wyraził Sąd Najwyższy w orzeczeniu z 5 grudnia 1933 r. I. C. 1869/33 (G. C. 61, 29).

Z wydawnictw nadesłanych.

DR. FRANCISZEK TOMANEK: HANDEL TOWAROWY I PIENIĘŻNY, jego organizacja i technika,

ukazało się ostatnio VI wydanie tej książki przy współpracy Dipl. Com. Emila Ehrlicha zupełnie zmienione i dostosowane całkowicie do potrzeb szkół handlowych w myśl wytycznych nowego programu.

Książka powyższa napisana żywo i barwnie jest nietylko znakomitym podręcznikiem dla młodzieży szkół handlowych, ale przeczyta ją z pożytkiem również każdy kupiec, interesujący się nowoczesnemi sposobami organizacji i prowadzenia przedsiębiorstwa. Książka stanowi ważną pomoc dla nauczycieli szkół handlowych, zawiera bowiem liczne wskazówki metodyczne, które znakomicie ułatwiają nauczanie.

Z sali odczytowej:

W niedzielę, dnia 28 października b. r. odbył się w lokalu Krak. Stow. Kupców odczyt adwokata Dr. **Zygmunta Wasserberga** n. t.; „Co każdy kupiec wiedzieć musi o ordynacji podatkowej“. W szczegółowym referacie omówił referent w sposób nader przystępny i wyczerpujący poszczególne działy ordynacji podatkowej oraz rozporządzenia wykonawczego. W szczególności naświetlił dokładnie kwestję **obowiązku prowadzenia ksiąg handlowych**, sprawę **odpowiedzialności za podatki bezpośrednie**, objaśnił sprawę obowiązku **składania zeznań** oraz **terminów płatności i wnoszenia odwołań**, wskazał na uprawnienia władzy skarbowej do **ustalania wymiarów** (już bez współudziału komisyj obywatelskich), naświetlił rolę i zadanie **komisyj odwoławczych i t. d.**

W toku dyskusji, która wyłoniła się na tle tego odczytu, udzielał mec. Dr. Wasserberg dalszych informacyj, na podstawie skierowanych do niego zapytań.

Licznie zebrani na tym pouczającym odczycie Członkowie Stowarzyszenia wynagrodzili długotrwałymi oklaskami popularnie ujęty i przez tak wybitnego fachowca w dziedzinie podatkowej wygłoszony referat.

Kronika.

TARGI HOLENDERSKIE.

W czasie od 12 do 21 marca 1935 r. odbędą się XXXI. Targi Holenderskie (Utrechter Messe). Zostaną zorganizowane stoiska zbiorowe poszczególnych krajów, obrazujące wytwórczość przemysłowo-handlową w jaknajszerszym zakresie.

EKSPORT TOWARÓW DO PALESTYNY.

Izba przemysłowo-handlowa w Krakowie zawiadamia firmy tut. okręgu, eksportujące do Palestyny towary opatentowane lub opatrzone znakami handlowymi, wzgl. markami ochronnemi, że przed dniem 1 stycznia 1935 r. winny zarejestrować te znaki, marki, wzgl. patenty w Palestynie, w przeciwnym razie towary będą narażone na konfiskatę w czasie wejścia do portów palestyńskich.

Wszelkich bliższych informacyj udziela firmom zanteresowanym Izba Handlowa Palestyńska-Polska w Tel-Aviv, za zwrotem opłaty wynoszącej Ł. p. 1,250 od każdej informacji.

P. T. Abonenci „Przeglądu Kupieckiego“ oraz Członkowie Krak. Stowarzyszenia Kupców mogą otrzymać zniżki do Kinoteatru „W a n d a“ w Administracji „Przeglądu Kupieckiego“.

ustawy. Również wolny od opodatkowania jest dochód, który po częściowem zwolnieniu go od podatku (art. 5 ustawy, przepisy o ulgach dla nowowzniesionych budowli i t. p.) nie przekracza zł. 1500.

Rozporządzenie podaje nowe normy orjentacyjne dla odpisów z tytułu zużycia budynków mieszkalnych, gospodarczych i fabrycznych (amortyzacja). Normy te są zróżniczkowane i wynoszą:

a) przy budynkach mieszkalnych murowanych 1%
b) przy budykach mieszkalnych drewnianych 2%
c) przy budynkach gospodarczych murowanych 1.5%
d) przy budynkach gospodarczych drewnianych 3%
e) przy budynkach fabrycznych murowanych 3%
f) przy budynkach fabrycznych drewnianych 6%

W § 17 rozporządz. został w sposób wyczerpujący wyjaśniony przepis ustępu przedstatniego art. 10 ustawy, zezwalający na odliczanie od ogólnego dochodu odsetek od długów oraz rent i trwałych ciężarów, opartych na tytułach prawnych — o tyle, o ile ciążą na źródłach dochodu, podlegającego podatkowi, i pozostają w związku gospodarczym z temi źródłami.

Przepis ten dotychczas był rozmaicie interpretowany i wywoływał cały szereg nieporozumień pomiędzy władzami wymiarowemi i płatnikami. Nowe rozporządzenie unormowało go w ten sposób, że wymienione wydatki zawsze są odliczalne„ gdy ciążą na jednem ze źródeł podatnika, a zaciągnięcie względnie ich powstanie pozostawało w związku gospodarczym z podlegającemi opodatkowaniu źródłami dochodu, będącemi w posiadaniu płatnika w okresie zaciągania zobowiązania.

Następnie rozporządzenie ustala zasadę, że dochód, osiągnięty w okresie operacyjnym (gospodarczym), obejmującym mniej niż 12 miesięcy lub też więcej niż 12, podlega opodatkowaniu według tej stawki skali podatkowej z art. 23 ustawy, jaka przypada od faktycznie osiągniętego w tym okresie dochodu, wówczas gdy stare rozporządzenie nakazywało w tych wypadkach, celem stosowania skali podatkowej, doprowadzenie wysokości dochodu do stosunku rocznego.

Postanowienia art. 21 ustawy, dotyczącego opodatkowania osób prawnych, potraktowano wyczerpująco, opierając się na judykaturze Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

W szczególności przepisy odpowiedniego § 38 postanawiają, że:

a) dochód osób prawnych ustala się na podstawie bilansu rachunku zysków i strat oraz na podstawie uchwały walnego zgromadzenia, zatwierdzającej zamknięcie roczne i zawierającej postanowienia co do podziału zysków;

b) z zysku bilansowego, wykazanego w zatwierdzonem zamknięciu rocznem, nie są potrącalne wydatki, odpisania i odliczenia, nieobjęte tem zatwierdzonem zamknięciem;

c) wydatków, w zasadzie niepotrącalnych, nie dolicza się do zysku bilansowego o ile są pokrywane z nagromadzonyc hzysków z lat ubiegłych, opodatkowanych już w tych latach;

d) pod normy wynagrodzenia z art. 21 ust. 3 ustawy, wolnego od opodatkowania, podpadają wszelkiego rodzaju wynagrodzenia osób, w tym ustępie wymienionych, bez względu na to, czy są tantjemami, czy też uposażeniem lub wynagrodzeniem za najemną pracę;

e) w razie wątpliwości co do wysokości kapitału zakładowego miarodajny jest kapitał zakładowy, ujawniony w rejestrze handlowym;

f) dochód osób prawnych, których siedziba zarządu znajduje się poza granicami Rzeczypospolitej, a które w związku z działalnością zarobkową w Polsce prowadzą prawidłowe księgi handlowe, obejmujące wyniki tej działalności, ustala się przez zastosowanie przepisów, obowiązujących dla ustalenia dochodu krajowych osób prawnych, przyczem tytułem udziału w kosztach ogólnych centrali należy uznawać za potrącalną taką część tych kosztów, jaka odpowiada rozmiarom działalności zarobkowej, prowadzonej w Polsce.

Niewątpliwie, nowe rozporządzenie wykonawcze przyczyni się do ułatwienia władzom skarbowym wymiaru podatku z obowiązującemi przepisami i zapobiegnie powstawaniu licznych dotychczas sporów interpretacyjnych.

WYMIAR PODATKU DOCHODOWEGO ROK 1934.

W związku z wejściem w życie ordynacji podatkowej Min. Skarbu okólnikiem z dn. 20/IX. 1934 r. L. D. V. 33647/1/34 poleciło urzędom skarbowym, aby wszystkie wymiary podatkowe, załatwiane w dniu wejścia w życie ordynacji, były dokonywane według przepisów dotychczasowych, a tylko i jedynie nierozstrzygnięte odwołania — według przepisów ordynacji, t. j. przez komisje odwoławcze w nowym składzie lub izby skarbowe.

W związku z powyższem Min. Skarbu okólnikiem z dn. 11/X. 1934 r. L. D. V 36076/1/34 dodatkowo wyjaśniło, iż pod użytem w art. 208 ordynacji podatkowej pojęciem „wymiarów podatkowych, będących w dniu wejścia w życie ordynacji w toku załatwiania“, a więc podlepających przepisom, obowiązującym do dn. 30/IX r. b., rozumieć należy wymiary, co do których postępowanie wymiarowe zostało przed dn. I/X. r. b. faktycznie już wszczęte, a to bądź przez złożenie zeznania przez płatnika (z jego własnej inicjatywy lub na wezwanie władzy skarbowej), bądź też przez wdrożenie przez władzę wymiarową jakichkolwiekbądź czynności, zmierzających do uskutecznienia wymiaru (np. wezwanie płatnika do złożenia zeznania, udzielenia wyjaśnień celem usunięcia wątpliwości, przedłożenia dowodów z ksiąg i t. p.).

W tych zaś przypadkach, gdy płatnicy nie złożyli zeznań z własnej inicjatywy lub gdy władza nie wszczęła żadnych czynności wymiarowych przed dn. 1/X. r. b. — należy stosować przepisy nowej procedury podatkowej.

OPODATKOWANIE SKUPU BUTELEK.

Min. Skarbu zarządzeniem z dn. 30/III. 1934 r. („Dz. Urz. Min. Skarbu“ Nr. 10. poz. 120) zobowiązało hurtownie spirytusowe oraz zakłady detalicznej sprzedaży wyrobów spirytusowych do dokonania skupu zwrotnych butelek po wyrobach Państwowego Monopolu Spirytusowego. W związku z tem Min. Skarbu okólnikiem z dn. 11/X. 1934 r. L. D. V 33588/4/34 wyjaśniło, że skup butelek należy traktować jako oddzielne przedsiębiorstwo skupu zawodowego, na które winno być nabyte odrębne świadectwo przemysłowe.

Równocześnie Min. Skarbu — na podstawie art. 39 ustawy o podatku przemysłowym — zwolniło bez składania indywidualnych podań zakłady detalicznej sprzedaży wyrobów spirytosowych od obowiązku nabywania na 1934 r. odrębnych świadectw przemysłowych z tytułu prowadzonego skupu po wyrobach Państwowego Monopolu Spirytusowego.

Obrót ze skupu butelek winien być ustalony w myśl art. 5 pkt. 1 ustawy o podatku przemysłowym, t. j. opodatkowywany od pełnej wartości towaru.

TOWARY, NIEPODLEGAJĄCE EGZEKUCJI.

Rozporządzenie do ordynarji podatkowej wymienia pewne kategorje przedmiotów, które nie będą podlegały egzekucyjnemu zajęciu za zaległości podatnika, u którego przedmioty te przejściowo się znajdują. Do takich przedmiotów należą w przedsiębiorstwie spedycyjnem towary, oddane do przesłania, u przewoźnika — oddane do przewiezienia, w przedsiębiorstwie składowem — oddane do przechowania. U przetwórcy lub dokonywającego napraw nie podlegają egzekucji towary i przedmioty, oddane do przeróbki lub naprawy, pod warunkiem, że stanowią one nadal własność oddającego do przeróbki lub naprawy. Jeżeli chodzi o handlowe przedsiębiorstwa komisowe, to podlegają wyłączeniu towary komisowe o tyle, o ile komisant prowadzi specjalną rachunkowość dla tych towarów, nie udziela del credere, nie pobiera większej części różnicy pomiędzy ceną, ustaloną w umowie, a ceną, faktycznie osiągniętą, oraz o ile umowa komisowa ma formę rejentalną.

Wydawca Za Krak. Stow. Kupców: Samuel Schechter. Redaktor odpow. Samuel Kurzman
Drukarnia Józefa Fischera, Kraków, Grodzka 62. Telefon 104-12.